

розвитком підприємницьких систем: монографія / за наук. ред. О.М. Полінкевич. Луцьк, 2017. С. 174–183.

## ОСНОВНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

*Уваренко М.А.*

*Науковий керівник: Соболева Г.Г., к.е.н., доцент  
Харківський національний університет міського господарства  
ім. О.М. Бекетова*

Цифрова економіка на інформаційно-комунікаційних технологіях та цифрових комп'ютерних технологіях. Вперше термін «цифрова економіка» (digital economy) застосував Дон Тепскотт у 1995 році. В Україні створення Міністерства та Комітету цифрової трансформації стала основою впорядкованого розвитку програм розвитку цифрової економіки та цифрового суспільства.

На даний момент, завдяки швидкому поширенню, цифрові технології впливають на традиційну економіку, перетворюючи її від такої, що споживає ресурси, до економіки, що їх створює. Саме інформація та дані є важливими ресурсами цифрової економіки, оскільки вони генеруються та забезпечують електронно-комунікаційну взаємодію завдяки функціонуванню електронно-цифрових пристроїв, засобів та систем. Її розвиток в Україні лише набирає обертів, тому для більш детального вивчення опираємось на основні чинники.

Серед основних чинників цифрової економіки є велика кількість визначальних в розвитку цієї сфери, кожен з них унікальний і наділяє економіку особистими якостями. Розглянемо основні з них окремо, щоб розібратися як, чому і навіщо їх використовують.

Основні чинники розвитку цифрової економіки включають наступні:

1. Інтернет і технології зв'язку: поява Інтернету та технологій зв'язку є ключовим фактором розвитку цифрової економіки. Це дало можливість створювати нові форми бізнесу, забезпечувати ефективний обмін інформацією, впроваджувати електронні платежі та банківські послуги тощо;

2. комп'ютерна техніка та програмне забезпечення: комп'ютерна техніка та програмне забезпечення є необхідною складовою для впровадження цифрової економіки. Вони дозволяють створювати ефективні інформаційні системи, розробляти нові технології та інноваційні продукти;

3. інтернет-маркетинг та електронна комерція: цифрова економіка дає можливість розвивати нові форми маркетингу та продажу товарів і послуг через Інтернет. Електронна комерція дозволяє забезпечувати глобальний доступ до товарів та послуг, а також забезпечує зростання продажів;

4. великі дані та аналітика: збір та аналіз даних є ключовою складовою цифрової економіки. Великі дані дозволяють збирати, аналізувати та використовувати великі обсяги оперативних даних для прийняття ефективних рішень;

5. Інтернет речей та інші технології: Інтернет речі та інші технології, такі

як штучний інтелект та блокчейн, також є ключовими факторами розвитку цифрової економіки. Вони дозволяють створювати нові технології та інноваційні продукти, що мають потенціал для зміни способу життя та роботи людей.

Отже, опрацьовуючи нову інформацію та враховуючи зазначене вище, можна зробити висновок, що цифрова економіка має стрімке зростання і швидко розвивається, завдяки основним чинникам її розвитку. Розвиток цифрової економіки значно покращить стан національної економіки, тобто він стає базою для трансформації сфер життєдіяльності, сприяючи значні економічний та соціальний ефект. Все це відкриває нові потужні можливості для сучасного суспільства. В наслідок наявних в нашій країні можливостей формуватиметься цифрова економіка з ініціативи громадськості та бізнесу, що постають головними одержувачами користі з цього процесу.

### *Література:*

1. Яненко І.Г. Чинники і шляхи розвитку цифрової економіки в Україні. Економіка України. 2022. № 3. С. 04-22. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.03.004>
2. Комплементарність інформаційно-цифрових і соціально-економічних перетворень як умова стабільного розвитку суспільства: монографія / За ред. А.А. Гриценка. Київ, 2021. 400 с.

## **SAHİBKARLIQ FƏALİYYƏTİNDƏ TƏŞKİLATI DƏYİŞİKLİKLƏRİN APARILMASI ZƏRURİLİYİ**

*Əliyeva Ləman Cəfərqulu qızı  
Mingəçevir Dövlət Universiteti (Azərbaycan)*

Hər bir təşkilatın iqtisadi və texnoloji baxımdan nailiyyətlər qazanması üçün mütəmadi dəyişikliklərin aparılması zəruri hesab edilir. Dəyişikliklər təşkilati tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində mümkün olur. Modernləşmə barəsində qərarlar yuxarı rəhbərlik tərəfindən verilir. Orta səviyyə rəhbərləri hansı mühüm dəyişikliklərin olması, yenidən təşkilatın səmərəliliyi, məsrəflərə dair alternativ variantları və s. təqdim edirlər. Aşağı şöbə rəhbərləri yeni texnologiyaların tətbiqini ehtiva edən modernləşdirmə, dəqiq tapşırıqların səviyyəsi və s. haqqında rəhbərliyə məlumat verirlər. Təşkilatın məqsədinə nail olmağa kömək göstərdikləri üçün onların dəyişikliklərə olan potensial baxışları nəzərə alınır. Yeni prosedurların və yeni tələblərin icra edilməsini isə işçilər həyata keçirirlər. Deməli, təşkilatın idarə edilməsinin bütün səviyyələrin dəyişikliklərə bir reaksiyası verməlidirlər.

Rəhbərlik tərəfindən nəzərdə tutulan dəyişikliklər müasir, innovativ texnologiyaların tətbiqinə, təşkilati strukturun və iş üsulunun kökündən dəyişdirilməsinə imkan verir. Təşkilati dəyişikliklər dedikdə, təşkilat daxilində, idatətmə strukturunda, təşkilatın məqsədində, texnologiyada, insan faktorunun dəyişdirilməsini nəzərdə tutan qərarlar başa düşülür. Belə qərarların qəbulu zamanı rəhbərlikdən planlı, programlı, təşəbbüskar olmaq tələb olunur.